

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของสตรี:
กรณีศึกษาเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน

นางสาวทิพย์กัญ นัตรเสาวภักดิ์

ปริญญา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.โกสุมภ์ สายจันทร์

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ปัจจัยที่ส่งผลให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการลงสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาล ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน และรูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 343 คน และใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งและผู้ที่เคยลงสมัครในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 8 คน ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน พบว่า สตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่รับรู้และเข้าใจว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองแบบกระจายอำนาจ เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่น มีนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลมาจากการเลือกตั้ง และมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี เป็นต้น

ปัจจัยที่ส่งผลให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการลงสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาล ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ผู้หญิงได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ ปัจจัยส่วนตัว ซึ่งที่ผ่านมามีได้ทำหน้าที่ช่วยเหลือ และพัฒนาสังคมมาโดยตลอด ทำหน้าที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข หัวหน้ากลุ่มเกษตรกร กลุ่มสตรีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเมืองหมู่บ้าน เป็นต้น ทำให้รับรู้ปัญหา ความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี ประกอบกับเป็นคนในพื้นที่เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โดยกำเนิด จึงมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสังคม คือ สังคมไทยในปัจจุบันไม่ได้ปิดกั้นเรื่อง

เพศ หรือห้ามไม่ให้เพศหญิงเข้ามา มีบทบาททางการเมือง ปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ. 2550 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่ได้กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย โดยเฉพาะบทบาทของผู้หญิงในการบริหารและการปกครองทุกระดับ เป็นต้น

ในด้านรูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนนั้น พบว่า สตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาล ติดตามข่าวการเมืองระดับท้องถิ่น ได้เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนในการจัดการปัญหาท้องถิ่น ได้ติดตามและตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานเทศบาล เป็นต้น

Independent Study Title Women's Participation in Local Politics: A Case Study of Mae Hong Son Municipality, Mae Hong Son Province

Author Miss Thippayong Chatsaowapan

Degree Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisor Associate Professor Dr. Kosum Saichan

ABSTRACT

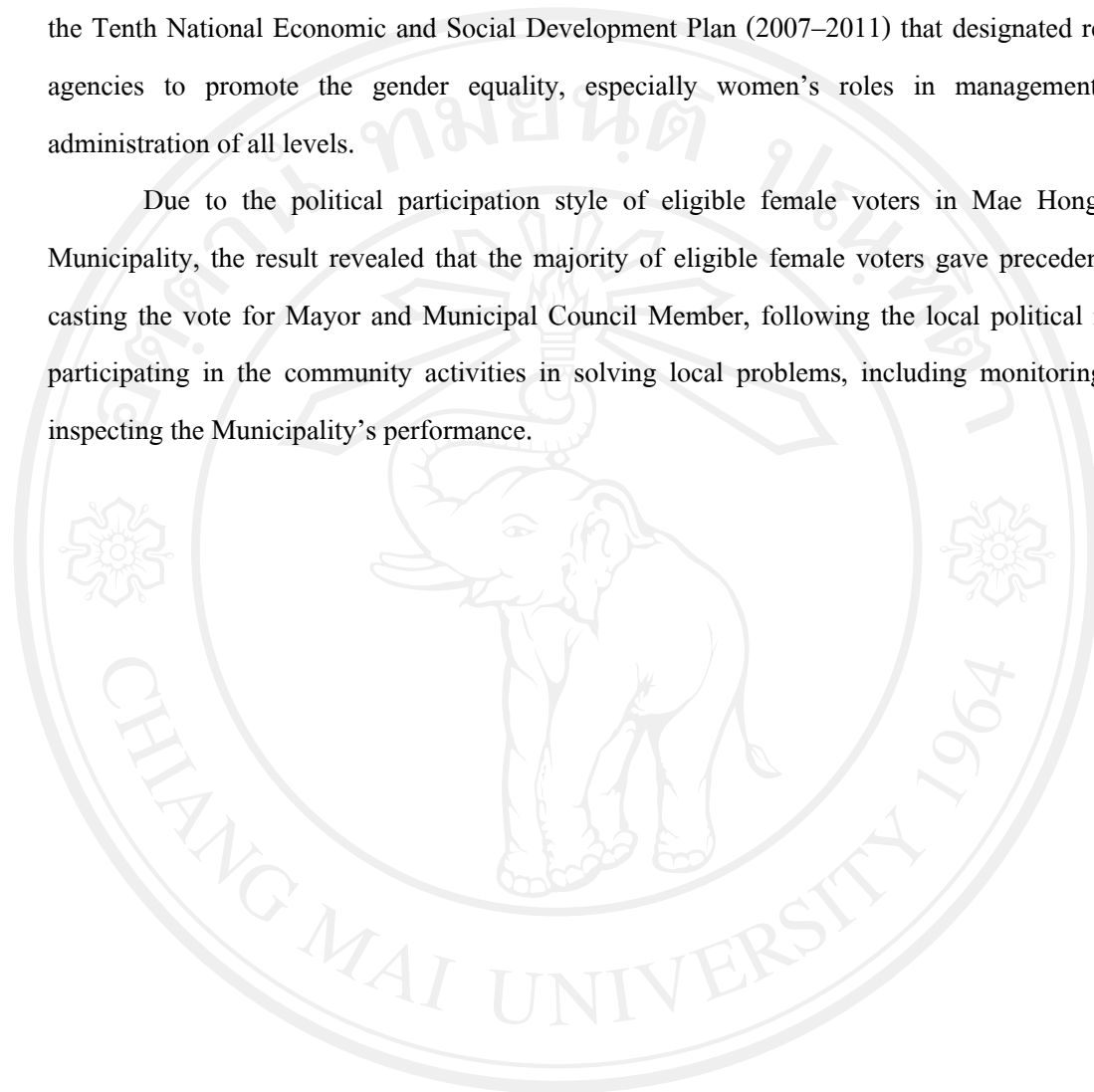
This research was intended to study eligible female voters' knowledge and understanding in local politics in Mae Hong Son Municipality; factors affecting women's participation in local politics by applying for a Mayor or Municipal Council Member candidate in Mae Hong Son Municipality; and political participation style of eligible female voters in Mae Hong Son Municipality. It was both a quantitative and qualitative research that employed questionnaires to collect data from 343 eligible female voters in Mae Hong Son Municipality as well as in-depth interviews from 8 current female Mayors and Municipal Council Members and female candidates of Mayor and Municipal Council Member in Mae Hong Son Municipality. The result could be summarized as follows:

According to the study, it indicated that most of the eligible female voters acknowledged and understood that the local administration was a decentralized administration. They also comprehended that Mae Hong Son Municipality was a local administrative organization comprising of Mayor and Municipal Council Members from election with 4 year-term of office, for example.

In addition, it was found that one of the factors influencing women's political participation was a personal factor as they had always helped people and done social development work. They took positions of health volunteers, agricultural group leaders, women group members, and village civil defense volunteers, for instance, so that they were well aware of people's needs and problems. Moreover, since they were originally born in Mae Hong Son Municipality, they wanted to participate in politics. Secondly, the next factor was the social factor

as Thai society did not prohibit or constrain women to take action in political roles. Besides, there were some other factors, namely, Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550 (2007) and the Tenth National Economic and Social Development Plan (2007–2011) that designated related agencies to promote the gender equality, especially women's roles in management and administration of all levels.

Due to the political participation style of eligible female voters in Mae Hong Son Municipality, the result revealed that the majority of eligible female voters gave precedence to casting the vote for Mayor and Municipal Council Member, following the local political news, participating in the community activities in solving local problems, including monitoring and inspecting the Municipality's performance.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved